

בעניין: _____ סאלס ואח'

ע"י ב"כ עוה"ד עידו בלום ואח'

העותרים

- נגד -

המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית

המשיב

בקשה לצו "הביאס קורפוס"

בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על שחרורו המידי של העותר מן המעצר בו הוא נתון, שלא כדין, לביתו שבגדה המערבית.

1. עניינה של העתירה בהחלטתו של המשיב לגרש את העותר – פלסטיני המתגורר בבית-סאחור שבגדה המערבית מזה ארבע-עשרה שנה, נשוי ואב לשני ילדים קטנים – מביתו שבגדה המערבית לרצועת עזה, בהסתמך על כך שבמרשם האוכלוסין רשומה עדיין כתובתו באופן שגוי ברצועת עזה (על אף ניסיונותיו לעדכנה).

2. כאמור בתגובת המשיב, מאז יום 30.3.09 (יום לאחר הגשת העתירה) מוחזק העותר במעצר, מכוח צו גירוש שהוצא נגדו על פי הצו בדבר מניעת הסתננות (מס' 329), התשכ"ט-1969, אשר לטענת המשיב "מהווה גם אסמכתא להחזקתו במשמורת עד להרחקתו לרצועת עזה". הצו צורף לתגובת המשיב כנספח מש/3.

3. **אולם מדובר בהליך חסר כל בסיס חוקי, שכן ברור וגלוי שהעותר, שהוא תושב השטחים, אינו יכול להיחשב כלל כ"מסתנן" על פי הצו בדבר מניעת הסתננות!**

4. כאשר עבר העותר מרצועת עזה לגדה המערבית (וגם שנים לאחר מכן), לא הייתה כל מחלוקת כי רצועת עזה והגדה המערבית מהוות יחידה טריטוריאלית אחת. זה היה הבסיס להסכם הביניים. בית המשפט תיאר זאת בפרשת עג'ורי, בהתייחסו לאפשרות להוציא צו "תיחום מגורים" מהגדה המערבית לרצועת עזה ולהיפך – על בסיס היותן איזור אחד:

בעניין שלפנינו, עניין לנו בהעברה כפויה של אדם ממקום מגוריו למקום אחר באותו אזור, וזאת בשל צרכי ביטחון בשטח הנתון לתפיסה לוחמתית...

נטען בפנינו כי אזור חבל עזה - אליו מבקש המפקד הצבאי של אזור יהודה והשומרון להעביר את העותרים - מצוי מחוץ לאזור [...]

דינה של טענה זו להידחות... מבחינה חברתית ופוליטית, נתפסים שני האזורים על ידי כל הנוגעים בדבר כיחידה טריטוריאלית אחת, תוך שהחקיקה של המפקד הצבאי בהם הינה בעלת תוכן זהה. כך, למשל, הופנינו על ידי בא כוח המשיב להוראת סעיף 11 להסכם הביניים הישראלי-פלסטיני בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה (ה- Israeli-Palestinian Interim Agreement on the West Bank and the Gaza Strip) הקובע:

"The two sides view the West Bank and the Gaza Strip as a single territorial unit, the integrity and status of which shall be preserved during the interim agreement. "

הוראה זו חוזרת גם בסעיף 31(8) להסכם, ועל יסודה נקבעו מנגנוני "המעבר הבטוח" שבין אזור יהודה ושומרון לבין אזור חבל עזה. כמו כן, אין בהסכם זה כדי להכריע בענייננו, אך יש בו כדי ללמד על כך כי שני האזורים נתפסים כאזור אחד בו שולטת מדינת ישראל מכוח התפיסה הלוחמתית.

[...]

אין לראות באזור יהודה ושומרון ובאזור חבל עזה שני אזורים הזרים זה לזה, אלא יש לראותם כאזור אחד.

(בג"ץ 7015/02 עגורני נ' מפקד כוחות צה"ל, תק-על 1021 (3) 2002, 1029-1028).

5. בהתאם לכך, סעיף 1 לצו בדבר מניעת הסתננות אכן קובע כי "מסתנן" הוא רק מי שהגיע מחוץ לשטחים ונכנס אליהם "ביודעין ושלא כדין" (או נשאר בשטחים לאחר תום תוקף ההיתר שניתן לו) לאחר שהייה באחת מבין המדינות הזרות הגובלות בישראל:

"מסתנן" – מי שנכנס לאזור ביודעין ושלא כדין לאחר ששהה בגדה המזרחית של הירדן, בסוריה, במצרים, או בלבנון לאחר היום הקובע.

6. **מובן כי אדם לא יכול להיחשב כ"מסתנן" אם נכנס מתוך חלק אחד של האיזור לחלק אחר של האיזור, וממילא גם לשון הצו מוציאה אדם כזה מתחולתו.**

7. יצוין, כי בהתייחסו לצו בדבר מניעת הסתננות, אשר הוצא במקביל ביחס לרצועת עזה, הבהיר בית המשפט כי בעת הוצאת הצו המקורי, בשנת 1967, יכול היה להיחשב גם מי שעבר בין הגדה לבין עזה כ"מסתנן". אולם, בשנת 1969 שונה הצו, ונוסחו מאז – **הזהה לנוסחו הנוכחי של הצו בדבר מניעת הסתננות ביחס לגדה המערבית, הרלבנטי לענייננו – מוציא במפורש מתחולתו את מי שעבר בין הגדה לבין רצועת עזה:**

ביום 4 בספטמבר 1967 פורסם באזור רצועת עזה הצו בדבר מניעת הסתננות (רצועת עזה וצפון סיני) (מס' 82), תשכ"ז-1967, לפיו נקבעה ההסתננות כעבירה והובאה הגדרה של המסתנן, המתייחסת על-פי נוסחה אל מי שנכנס לאזור ביודעין ושלא כדין לאחר ששהה באזור אחר, במצרים, בגדה המזרחית של הירדן, באזור הגדה המערבית, בסוריה או בלבנון. תחילתו של הצו מיום 6.6.67.

אגב, גם כניסה לעזה אחרי שהות קודמת ביהודה ושומרון הייתה בגדר הסתננות בעת פרסומו של הצו הנ"ל, אם לא נתקבל היתר לכניסה לאזור.

[...]

סיכומו של דבר, מי שנכנס לאזור עזה אחרי יום 6.6.67, אחרי ששהה באחת מן המדינות הנ"ל או ביהודה ושומרון, בלי שהוענק לו רישיון, אישי או כללי כדי שכניסתו תהיה כדין, נחשב ברצועת עזה למסתנן...

הצו שהוא בתוקף כיום הוא הצו בדבר מניעת הסתננות (רצועת עזה וצפון סיני) (מס' 290), מיום 18.6.69, המביא בסעיף 1 הגדרה של מסתנן אשר זה נוסחה:

"מסתנן" - מי שנכנס לאזור ביודעין ושלא כדין לאחר ששהה בגדה המזרחית של הירדן, בסוריה, במצרים, או בלבנון לאחר היום הקובע".

השוני המטריאלי שבהגדרה זו הוא בהוצאתה מן ההגדרה של ההתייחסות לשהות בשטח מוחזק אחר.

(בג"ץ 159/84 שאהין נ' מפקד כוחות צה"ל, פ"ד לט(1) 309, 318-319; ההדגשה הוספה).

8. טופס התשאל אשר נערך לעותר עובר להוצאת הצו (צורף לתגובת המשיב כנספח מש/2), חושף את גודל האבסורד:

הטופס מוכתר בשם "נוהל גירוש ירדנים" (בצדו השמאלי למעלה) ומכוון כולו לזרים אשר אכן הגיעו ממדינות זרות ואינם תושבי השטחים. כך למשל, על פי הטופס, יש לזהות את המיועד להרחקה על פי מס' תעודת זהות זרה או דרכון, יש לרשום מהי ארץ המוצא וכיוב'.
9. לאור האמור, מובן כי צו הגירוש שהוצא לעותר כ"מסתנן" על פי הצו בדבר מניעת הסתננות, הוא חסר כל בסיס חוקי ואין לו כל תוקף.

משמעות הדבר היא כי מאז יום 30.3.09 מוחזק העותר במשמורת בלא כל אסמכתא חוקית!

10. אי לכך, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיב לשחרר את העותר באופן מיידי מן המשמורת הבלתי חוקית בה הוא מוחזק.

23 באפריל 2009

עידו בלום, עו"ד
ב"כ העותרים

[ת.ש. 60480]